

چاغلایان

اداره خانہ سی
بالیکسری قایدان زاده اولتندہ دائرۃ مخصوصہ

آدرس: بالیکسری چاغلایان مجموعہ سی

مسلکمزہ موافق آثار مع المنونہ درج
اولنور درج ایدلہ بن اوراق اعادہ ایدلہ

آبونہ شرائطی
سنہ لکی: ۱۸۰ غروش
آلتی آلتی: ۱۰۰»

اورہ سنہ کونہہ بریقار « ادبی ، علمی » مجموعہ

ییل: ۱ — صائی: ۱۵ ۱۵ مایس ۱۹۳۶ — جمعہ ایرتسی نسخہ سی (۷,۵) غروشدر

بونسخہ دہ کی یازیلر :

خطاب	[شعر]	اور خان شائق	اونک یادکارلری	[آیہ مکتوبلر]	کوکل قیزی
پلان	[ادبیات یخلری]	محمد عاکف	ایمان	[شعر]	جمدی علی
غربت آجیسی	[شعر]	اور خان شائق	روسیہ و جهان ادبیاتی		عاصم عصمت
مکتوب		فؤاد	کوکلک سنی	[شعر]	نور بانو
سربست نظم		اسعد عادل	سوکیلیہ	[شعر]	نہاد فکری
مکتوب	[شعر]	رفیق فکرت	صلہ جیلر		اسعد عادل
آیک سوزلری		اکرم یاور	غربت دیارندہ	[شعر]	ادہم روحی

سربست نام

بعض دھالر ، قدرتلی شاعرلر
وارد در که، دماغلرینک جوشقون سنو جاتی
روحلرینک یوکسک تحسسانی بحقر
تثیت ایده جک بر لسانک یوقلنی
و کله لک بو خصوصده کی عدم کفایت
وعجزی قارشیسنده عادتاً عصیان ایدرلر.
حامدک بر یازیسنده پک کوزمل افاده
ایتدیکی شکلده، اکثریادماغ و وجداء
نرینه ترجمان اولامیان قلملرینی
پارچالایوب آتقی صورتیه بو حقیقی
هم اعتراف، هم اظهار ایدرلر .
چیلغین دالغهلر ناصیل ساحلیری
کوپوکره بو غاریق کندیلرینه حدود
اولق عظمتی طاشیان قیلاری آشندیروب
بر زمان صکره اونلری یوق ایدرلر .
طبقی بویه دالغهلر کی قید و حدود
طانیایان انسانلر و بویوک شخصیتلرده
زمانک تعامل ، دساتیر و قواعدینی
چیکنه یوب کچرلر . بن بر نقطه نظر دن
تکامل قانونتی ده بویه فوق العاده
شخصیتلرک پشنده وقوعه کلن بر
عکس تأثیر و اوناردن صادر اولان
حرکاتک حصوله کتیردیکی عمومی بر
علاقه و انتباهک طبیعی بر روشی ،
عملی بر نتیجه سی عد ایدیورم .
بو مقدمه و کریزکا هدن صکره
موضوع بحث مسئله یه عودت ایدم ؛
یوقاریده قیصه جه تماس ایتدیکم
واقعہ هر ساحده اولدیغنی کی ادبیاتده
بعض تحوّللری ، بعض یکیلکلی
احداث ایتشد . قلاسیق ادبیاتک
چوق متهصب داوراندیغنی اشکال نظم

شیخ غالب دن باشلا یه رق زمانه قدر
درین تحوّللر تئیرلره اوغرامش ، بو
شکللردن بعضلری بوسوتون ترک
ایدلش بر قسمی اسمنی دیکشدر مرک
متجدد لر طر فندن ابقا اولونمش و آیریمده
برجوق یکی شکللره کتاب نظم توسیع
اولونشدر و صوک دور قواعد جیلرینک
بو خصوصده بخش ایتدیکلری سربستی
و حریت یوزندن اشکال نظم خاطرده
قالیه جق قدر چو غالمشدر . سربست
نظمی موضوع بحث ایتمه دن اول حال
حاضر ادبیاتده منظور اولان شکلرک
ماهیتی حقنده انفسی بر تصیف یاتیهی
بخمزه تعاقی جهتندن فئده لی عد
ایدیورم .

۱ — نلاسیق دوردن منقل ؛

۲ — احیا ایدیلن ؛

۳ — صوک دورده غربدن آلنان ؛

۴ — ذوق مزمو یغون اوله رق ابداع
ایدیلن اشکال .

برنجی قسمه مثنوی ، غزل ، قطعه ،
مستزاد ، شرقی داخلدر .

ایکینجی قسمه ایسه قوشمه ، مانی ،
تورکو ، داستان و قوشمه دن داهاز یاده
موضوع اعتباریه آیریلان نفیس
داخلدر که بو صوک شکله دیوان دخی
دینیر ، یالکز سوء تفهیمه میدان ویرمه مک
ایچون « دیوان » طرزینک مطلقاً
متصوفته یازیلردن مرکب « نفیس » لر
اولمادیغنی ده علاوه ایدیم .

اوچونجی قسمده ادبیات جدیده
منسوبلرینک چوق رغبت ایتدیکی
« صوبه » و بر ایکی آدسر شکل ایله
سربست نظم وارددر .

برزبک

یولاده روزکارم ، داغده فورطنه
هی بکا آیدیک زیبکی دیرلر !
یا صلانان آفه ، یوز داغک صیرته
دومانلی داغلرک تک بکی دیرلر .

ییلردر بوکونی ره شدی کوکم ،
بو آله ودن یاندی ، طو رشدی کوکم ،
ایچمه صیغما یان بر قوشدی کوکم ،
هی بکا آیدیک زیبکی دیرلر .

بو داغلر دده کدن آرمغان سکا ،
بیانچی چارغنی باصدیرمه سک آ ،
بو صاری آفیه . یوروک حنه
دومانلی داغلرک تک بکی دیرلر .

داغلرده سنک روزکار بستمی . .
صیرمالی چپکنی ، اوایل فی . .
تپدن یوروکک عکس ایتدی سی ؛
هی بکا آیدیک زیبکی دیرلر !

آقرب - ۹۲۶ فزاد

دردنجی قسمده ایسه شعرانک بر
چوقلرینک استعمالیه رواج بولان
و آز چوق کندی کندی نه بر اصول
وقاعده نک تأثیرنده قالان بعض اشکال
ایله هر زمان مصادف اولدیغمز و خصوص
صیت افاده ایدن بعض شکللردر .
آرتق شیمدی « سربست نظم »
حقنده دوشوندکلر تیزی یازایمیز .
سربست نظم اسمندن ده آکلادیمیز
وجهله مین قاعده و اصولره رعایت
ایتمکسزین قلممیزک جولان ایدم یله جکی
بر ساحه در . کرک قلاسیق و کرک
حال حاضر اشکالک ایکی متبازر مطلق
وصفی وارد در که ، شاعر هر زمان بونلره
مراعات ایتمک و چوق دفعه ، کندی
خصوصیتلرندن ، ذوقندن ، بئیلکندن

مکتوب

سویلییه :

ألدە کاغذ ، قلم هرکونم صانکه بریل
یازیورم هب ألم نه فکر وار نه عقل
بو ذیابی قارارتدی یاد ایلرده صولادن
بکا کوزمده کی نم کلده کوکسه طاقیل

نه صورتک نه آزادک ألام طوتماز اولدی
سویله نیدی متصدک دردک او بوتماز اولدی
بو دیوانه کوکلی آرتق سندن باشقیسی
زنجیر اولوب باغلادک بی آوتماز اولدی

کوزملارک باشیک کتوم چوق اوزادی
ایرماقلرک طاشیک هم آکلادک مقصدی
آغلایان کوزلریمک بکا کل بر بوسه ویر
بر توکشمز یاشیک دودا قلم صوصادی

حیاتم اولسه طوبراق ۲۰ ایلر؛ شهزاده باشی
سن ده سولغون برابراق رفیق و فکرت
دوشسه ایدک دالکدن اولوردم سکا قوجاق

بومراعات اندیشه سیله فدا کارلق یایمق
مجبوریتنده در. بو ایکی وصف دن بری
«وزن» دیکری ده «قافیه» در. وزن
و قافیه نک بو مطلق تحکمی کرک
«عروض» ده کرک «هجه» ده هر زمان
حکمراندر. شاعر دائماً قلمنی بونلرک
أمرینه رام ایدر. وزن و قافیه نک بو
تحکمنه قارشى شاعر دن بحق صادر
اولان عصیانلر نه یازیق که دائماً شاعرك
علینه نتیجه لیر و عفو ایدیلز بر قصور
تلقی اولونور. بوتلقی دون نه ایدیه
بوکون ده اودر. قطعاً دیکشمه مشدر.
خالبوکه او یله آنلر، الهامک او یله خروش
آنلری اولور که شاعر بو حدودلری
طاشماخجه مقصدینی افاده ، حسلرینی
تثبیت ایدمه مز او یله ظنن ایدیورمه که

نظمک سحرکار تأثیری، اونک ماهیتده
مکنوز فسون اولماسه نثر هر زمان
وداها زیاده مرغوب بر بیان واسطه سی
اولوردی. شونی، خاطر ده کلن راعتراضه
محل ویرمه مک ایچون علاوه ایدیه مک
نثرده نظم قدر ایت بر چوق تحول
قاعدلرینه رعایتی مستلزمدر. نثری
نظم دن داها سربست کو سترمه مک میل
ایدشمز لسانه حاکم قواعد آشنا بر
محروریا بر شاعرك نثرده «وزن و قافیه»
کی قیدلر بولونما سندن داها موفقیتله
حسیاتی تثبیت ایدیه یله جکندن در.

خلاصه نظمک بو ایکی کلفتندن
قور تولق ایسته یلر اوزته یه یکی بر
شکل وضع ایتشدر در که بوکا سربست
نظم دیورز. شاعر سربست نظمه
نیچون و نه زمان مراجعت ایدر. بونک
جوابی بسط اولسه ده هر زمان دوغرو
اولماز. فی الحقیقه سربست نظمه
مطرز بر قافیه و وزن یوقدر. یعنی
شاعر لزوم کوردیکی یرده قافیه وضع
ایدر، ایجاب ایدن محلدن وزنی تبدیل
ایدیه یلیر. فقط مطلقاً بر آهنگ تأمین
و مصراعلر آراسنده بر رابطه تأسیس
ایتمک مجبوریتنده در. شاعر بو آهنگ
و انسجامی ایستر وزن و قافیه استعمال
ایدیرک ایستر مصراعلرک ترتیبنده
کو ستردیکى موفقیتله الله ایتسین. .
مادامکه بوراده ده قافیه و وزنک لزومی
ایجابنده آشکاردر. او حالده شاعری
سربست نظمه یازمایه سوق ایدن عامل
نهدر. بو سبب اولسه اولسه سربست نظمک
شاعره ویردیکى حریت و سربستی دن

متولددر. شاعر فی الحقیقه بوراده آز
چوق حردر. مصراعلری ایستدیکى
کی اوزاتوب قیصالتیر، آرزو ایدر سه
قافیه احداث وعین قافیه یی تکرار ویا
تکثیر ایدیه یلیر. فقط بو حریته مقابل
شاعری تعقیب ایدن الک مهم برجهت
واردر که اوده بویه سر آزاد بر شکلده
طوبولانی، آهنگی تأمین ایدیه یلمکدر.
و سربست نظمه کی موفقیتک سربسته
بو ایجه لکی دویمق و کو ستره یلمکدر.
عکس حالده اژدن بکله نبدیکی کوزلاک
قایب، اونک یرینه عجائب، غریب
و قاریشیق بر افاده بر اسلوب قائم
اولور.

شاعرك سربست نظمی نیچون اختیار
ایتدیکى قیصه جه سویله دک شیمدیده
سربست نظمی استعمال ایتمه نک نه کی
حلالر و آنلرده موفق اوله جغنی،
و مطلوب تأثیر و فسونک اوکا هانکی
متهیج زمانلرده داها موفقیتله ادخال
ایدیه یله جکی ایضاح ایدم: دیمش دک که
جوشقون الهاملر، قید و حدود
طایبازلر. صنعتکار حسیاتی ایسته.
دیکی کی تثبیت ایتک ایچون یا شکل
نظمک حدودینی، قواعدینی طایبایه جقدر
یا خود صنعتی بو قواعد و قودک امرینه
تسلیم ایدیه جکدر. شبه سز بر اوچونجی
وضعیت داها موجود در که، شاعرك
قدرت و دهاسی هر شیئی کندنه رام
ایتدیره یلیر. بویه بر احتمال حالنده
ذاتاً مسئله یوقدر.

جلال ساهر بک «بحران» آدلی
شعری سربست نظمه یازمشدر،

بو ممتنا شعرك يالكنز اسمنك دېك
محتواسنك ده بھران اولدينه كوره سر
آزاد خسلره بويله سر آزاد بر شكل
ويرلسي موفقيتي تامين ايديور. ديك
اولورك بھرانلره و مثال هيجانلره
بر « معكس صادق » اولان سربست
نظام مطلق اولماسه بيله ا كثر يا شاعرك
متهبج وطاشقين زمانلرنده چوق كوزل
اثرلر ياراتماسنده مهم برعامل اولمقدمه در.
بورايه قدر ايلاري سورديكيم فكرلر
اعتراف اينده يم كه منحصر آسوزمه كتيّف
تلقيلر مدر. سربست نظمي بلكه
بم كبي آكلاميه جقلمده بولونور. فقط
موجود اولماسي لازم كن بر حقيقت
واردرك او، هيج بر زمان بويله بر حمله ده
الده ايديله مهز. بكا بو سطرلري
يازديران سائق، صوك كونلر ده سربست
نظام اطرافنده كرك كندى محيطمده
كرك بمض يرلر ده يوروتيان مطالعات در.
نته كيم كندى محيطمده مشعور بر حركت
ادبيه ياراتان چاغلانك اون اوچونجي
نومروسنده بو طرز ده يازيلش بر نظام
موجود ايدى. قذلك موفق اولوب
اولماديني حقمده كي قناعتمى بوراده ذكر
ايتك ايسته م. يالكنز صيراسي گلشن
شونر ده علاوه ايديم، كه سربست
نظمك اشكال نظمك ا طبيعي اولديغي
تسليم ايتمكه برابر بونده كي اسلوبك
انتخابنده چوق فنا بر اعتياد ايله بالا
پروازانه بر طرز نظر دقي جلب ايديور.
هيج ظن ايتمه يورم كه سربست نظام ،
عاميانه، شعردن، زاهندن عاري كليتي
كوزل يازمق ديك دكلر. بروقتلر

طاووس

— عزت آقره —

سوزولن روزكارلره بورونده قهرندن اين،
الهي ساحلر ده، بكلر سوكيليرك
ديني قلبنر وورغون، ديسي سني آرادر،
وكليه بك ديه آغلارلر قايلر ده
بودين هيج قيرقلر كه صولر ده كينلر ،
كولرنكلې بكلرله يكي ماتلر ايشلر
هر باغري يايقي قلبد سنك دوشمه يه اسمك
اوغريان وجودكده بلده نك حاكي سيك
قويتاور مالر ندمه نك، پرواسر كزمن ،
اوطاوسلر قادارده ، بيلكه وحشيك سن ..
ديرم كه : كافر آلم اكيامهز حقه بيله ،
افسانه كبي آدك كزر كن ديلدن ديله
فقط بوكون آغلار بور جزنله نه دن قابم
برچوق وحش كوزلري اواسير ايدنه قابم ..
سوزولن روزكارلره بورونده قهرندن اين
الهي ساحلر ده آغليور سوكيلك
آقره :

ضيا امين

ناظم حكمتك « اوراق چكيچ » مجمو.
عه سنده پروله تهر ياد هيتي ايله يازديني
يازيلر شه سوزم ايچون بر نمونه اوله ماز،
اولامليدر . اساساً سربست نظام
« مستزاد » ك متكامل ، داهاه طبعي
ديكر بر طرزيدر .

خلاصه سربست نظام ، شاعرك ،
صنعتك، شخصيتك بوتون اينجه لكليخ
اك بدعي حسلريني نقش ايدم بيله چكي
اويله بر تابلودر كه اك كوچوك بر خطا
بيله اونده چوق بويوك نقصانلر حالنده
تجلى و اثر ك هيت عموميه سنه سرايت
ايدم بيلير .

آقره : مابش ۹۲۶

امير غزل

آيك سوزلري

اورغاق شاققه

— ۱ —

دون كيجه ينه معبدمه بني اونوتان
كناهكارلر ايچون عشق الكه سنك اوكنده
آلتمى بره قوتش دعا ايديوردم . قلمده
آلى شبنملري سرين طاتلي براميد وسوينچ
ايله بو، لوش و الهى يردن چيقار كن
چرقدن كورونمدين عزيز دوستم ، بني
قوجا قلا دى .

بياض آي بو كيجه ينه بنله دردم كحمك
كلشدى . آئندن طوئدم ، تكرار معبد
كيدر ك ، اوكا قارشى بسلا ديكيم درين
سوكيه طاتلي بر مرحمت ده قارشيمشدى .
ييلدزل غشى ايديجي دعالر اوقور كن اونى
مقدس صو ايله بيتادم ، يورغون وجوديني
چيچكلر رايحليله صارديلر . روزكار صوك
داملالري دوداقلر بيله قوروتدى و دوستمه
اوزون اوزون قونوشدقن صوكرا باش
باشه ياتدق او يودق او يانديم
زمان تميز دوستم ايركندن كيتمشدى .

فقط عزيز قارداش اونك حياتدن آلتان
سوزلري، كيجه معبدكده يوارينك ديدنه كي
يوكسك اوتلر اوستنده بكا كلاندقلى قابمده
چوق درين بر ير طوئدي كيم بيلير
بلكه حقيقت و يا حقيقت ياقين بلكه ده
چوق اوزاق فقط اونلري سندن ده
ديكله ! بلكه سنك ده آتلى قلبكه بردامله
آتلى سرب

سوكيلر ك : قنارلر نده رنگلر طوئوشان
قولر حيا تنه بكرر . هر كون يكي بر بوسه
بو عشق رابطه سنه بردوكوم ، هر كون يكي
بر جويولدى بوروز سزه سوكي دستنه بر
صينه دها علاوه ايدر و ونلري لايتموت
قيلار

سوكيلر كه : بركونك جوشقن صياسي
آلتنده پارلار ، بر كوزك درين قارا كافي
ايچنده قايت اولور . هر كون يكي بر ديار
كزر ، هر كون يكي بر قلب فتحي ايچون
ديدنير بركون ياشايبان پارلاق بر
چيچكل حياتي كي سوكيلير كه :